

1931 samo štiri, dve ženi stari po 77 let, očeta Klančnika 72 let in enega otroka v starosti eno in pol leta. Krstov imamo 14, torej prebitek 10. Dobro znamenje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Žalostno so nam zapeli naši mili zvonovi in nam naznanili tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni edini sinček Poličev Jakec, učenec prvega razreda mirno v Gospodu zaspal. Bil bi nam edina pomoč na stara leta, pa moral je komaj 8 let star zapustiti ta svet. Iskreno se zahvaljujemo č. g. župniku J. Prangežu za v srce segajoče besede o odprtem grobu, katere so vse navzoče ganile do solz. Zahvaljujemo se tudi gospodu nadučitelju in vsem učiteljicam za prekrasni spreved na pokopališče. Zahvaljujemo se tudi njegovim součencem za šopke. Iskrena srčna hvala vsem sorodnikom in znanecem, kateri so mu posodili zadnjo pot.

Remšnik. 10. decembra se je začel tukaj trimesečni gospodinjski tečaj pod vodstvom dveh banovinskih učiteljic. Obiskuje ga 16 domačih deklet, ki se bodo mnogo potrebnega in koristnega naučile. Res, zima je nadležna vsemu glede stanovanj, opreme, prostorov itd., a poleti nimajo kmečka dekleta potrebnega časa, ko ni mogoče plačevati tujih delovnih moči. Gospodarska kriza nas gnjavi. Kako jo bomo prestali, nas je strah, a žilavi smo in v božjo pomoč zaupamo. — 19. decembra dopoldne je bil na meji ustreljen Lašek Jernej, ki se je par let zadrževal v občini Remšnik in baje večkrat nosil razne reči iz Avstrije sem. Vojaška straža ga je ustrelila, tako se govori, ker ni postal na opominske klice. Bil je pokopan 24. decembra, ko ga je komisija pregledala na mestu 21.

Vitanje. Vedno bolj in bolj se vrstijo grobovi na tukajšnjem pokopališču. Zelo žalostno so pretekli teden peli zvonovi iz lin farne in hriberške cerkve, žalostno zato, ker so naznanili smrt dobre gospodinje in žene Neže Plankl, posestnice v Stenici. Rajna je bila dobra sosedinja, skrbna gospodinja in vzorna katoliška mati. Bila je v starosti 59 let in zapuščala šestero odraslih otrok. Mir njeni duši, preostali rodbini pa naše iskreno sožalje!

Listnica uredništva. Absolvent sadjarske šole: Napisali ste svoje opombe s svinčnikom. Ker je težko čitljivo, ne moremo stavca siliti, da čita, ker je na ta način pisano. Ako nam boste v bodočnosti kaj poslali, za kar se vam priporočamo, se poslužite črnila. Če rabite tuje izraze, jih je treba raztolmačiti, ker jih drugače priprosti čitatelji ne razumejo.

*

Vprašanja in odgovori.

K. K. v Sv. Lovr. na Dr.

Naznanite mi naslov onega gospoda, ki je iznašel sredstvo proti protinu.

Odgovor:

G. Davorin Zunkovič, Maribor, Marijina ul. 27.

D. B. v St.

Moj sin je izvršil uboj. Oče ubitega zahteva od mene odškodnino. Ali sem dolžen plačati?

Odgovor:

Ako je sin polnoleten (21 let star), tedaj odgovarja sam. Ako je mladoleten, ste odgovorni vi. Odškodnino ne more predpisati dotični oče sam, pač pa sodnija. Radi vam verjamemo, da je hudo poštenemu očetu, ki ima zaradi sina sramoto in škodo.

M. G. v L.

Moja vnukinja ima bolezen, menda božja, stara je 11 let in ne more v šolo. Ali bi jo mogli spraviti v kak državni zavod?

Odgovor:

Pišite na Higijenski zavod v Mariboru, kjer boste dobili navodila. Opis bolezni naj bo natančen!

J. Sch. v Sv. trg.

Na mojem svetu stoji parni kotel v neki uti. Za prostor sem dobil preje odškodnino. Sedaj pa nič. Ali se smem kotla polastiti?

Odgovor:

Sam ne! Pač pa naredite takole: Iztožite odškodnino za prostor in zarubite ga. Ostal bo itak vam, potem ga lahko odstranite.

K. B. v Š.

Hišo sem zidal. Ali dobim kaj podpore, da bi jo zgotovil?

Odgovor:

Kdor začne hišo zidati, mora že preje preračunati, če ima zadosti, ako ne, bo na sredi obstal in — se mu bodo smejali. Tega bi se morali zavedati. Podpore ne bo!

K. P. v D.

Kje se naj zglašim za službo pri železnici?

Odgovor:

Pri ravnateljstvu železnic v Ljubljani. Kolek za 5 Din.

M. B. v M.

Mošt mi ne zavre, kaj naj napravim?

Odgovor:

Med tem časom je gotovo zavrel. Da pa se je vrenje zakasnilo, je krivo onih 5%. Bilo je preveč. Pa mrzlo klet tudi imate.

R. J. v L.

Sosed je zahteval samo komisijo za ureditev meje. Lahko bi to napravili sporazumno brez sodnika in geometra. Ali moram jaz res plačati polovico stroškov?

Odgovor:

Dolžni niste plačati, ker niste vi zahtevali komisije. Če pa ste pa v zapisniku to podpisali, potem pa. Toda v tem slučaju morajo vsi sosedje enako plačati.

A. R. v O.

Odgovor:

Ko boste šli na nabor, imejte vse dokumente svojih bratov seboj, prošnjo vam napravi občina.

I. P. v Č.

Potrjen sem k artileriji, pa bi rad šel k mornarici. Kje naj prošnjo vložim?

Odgovor:

Poizkusite sedaj pri vojnem okrogu. Pa ne bo šlo, ako nimate kakega znanca, ki bo prošnjo na pravo mesto spravil.

J. J. pri Sv. Kr.

Eden sin je že služil skrajšan rok. Ali lahko drugi zopet služi?

Odgovor:

Prvi sin je služil skrajšan rok, vaš peti sin naj prinese na nabor prošnjo z dokumenti svojih bratov, bo služil skrajšan rok.

J. M. v K.

Mati je prodala moji sestri posestvo poceni. Moj brat bi dal še enkrat toliko zanj. Dobimo seveda sedaj premalo deleža. Ali lahko izpodbijamo kupno pogodbo?

Odgovor:

Ne! Dokler mati živi, sme svoje posestvo odprodati, če tudi po nižji vrednosti, vsakomur. Ako sedaj delež dobite, ste lahko zadovoljni.

K. J. v Fr.

Prodal sem posestvo, pred pričami sva si z ženo izgovorila prevžitek. Potem smo v Celju pri advokatu delali pogodbo, toda nič ni prevžitka v njej. Pogodbo sem podpisal. Ali lahko sedaj zahtevam prevžitek?

Odgovor:

Čudim se vam, kako ste mogli podpisati pogodbo, kjer ni tega notri, kar ste zahtevali! Zaradi svoje lastne nerodnosti sedaj nimate

prevžitka. Nastopiti morate dokaz, da ste to naročili advokatu, da mora dati v pogodbo, pa da je izpustil. Je pa seveda stvar vesti od kupca, da je pošten in da tudi daje prevžitek, kakor ste se pred pričami ustmeno pogodili. Sami te tožbe ne boste mogli urediti, vzeti si morate advokata!

*

Pred 20 leti na južnem tečaju.

Pred 20 leti, dne 14. dec. 1911, je dosegel sloviti norveški raziskovalec Roald Amundsen južni tečaj. Ta čin je ovekovečil Amundsenovo ime. Raziskovanja južnega tečaja so bila mnogo težavnejša od onih krog severnega tečaja. Amundsen je bil prvi, ki je dosegel oba tečaja in je pokazal v tem oziru drugim pot. Amundsen je bil pa tudi zadnji od raziskovalcev, ki se je lotil raziskovanj obeh tečajev s starimi sredstvi: z ladjo in s sanmi; na drugi strani pa spet prvi, ki je sledil istemu cilju s pomočjo aeroplana in zrakoplova. (Polet leta 1925 v družbi Ellswortha in z italijanskim zrakoplovom l. 1926 z Ellsworthom in Italijanom Nobilem.) Ako pa govorimo o odkritju južnega tečaja, še moramo imenovati tudi drugega moža, ki je dosegel južni tečaj ravno en mesec za Amundsenom in je zmrznil na povratu, 20 km proč od — skladišča z živili. Ta mož je bil angleški kapitan Scott.

Tekma med Amundsenom in Scottom glede odkritja južnega tečaja tvori žalostno poglavje v raziskovanju ledenih pokrajin. Ladja kapitana Scotta se je bila podala na pot mnogo prej nego Amundsenova. Vendar Angleža je že kar od kraja preganjala usoda. Ko je zmagal vse težkoče, mu ni bilo usojeno, da bi se bil proslavil z — vencem zmage.

Zelo so pretresljive one vrste iz Scottovega dnevnika, ki so posvečene odkritju južnega tečaja. Dne 15. januarja 1912 je zabeležil Scott v dnevnik te vrste: »Čudovita misel, da nas bo pripeljala pot dveh dni na tečaj. Imamo še komaj 50 km. Moramo dospeti na cilj, naj stane, kar hoče! Plaši me edino še možnost, da bi plapolala na tečaju norveška zastava pred angleško.« In drugi dan za to beležko je napočil oni grozni trenutek: »Torek, 16. januarja 1912. Strašno je nastopilo — najhujše, kar se mi je zamoglo pripetiti! Prehodili smo predpoldne 14 km. Popoldne smo se podali na pot s samozavestjo, da bomo dosegli jutri naš cilj. Po dveh urah hoda so odkrile Boverjeve ostre oči nekaj, kar je smatral za kašipot. V nepopisni napetosti smo brzeli naprej, nas vse je bil prevzel grozen sum, meni je bilo srce, kakor bi se nameravalo razleteti. Preteklo je še pol ure — že je zagledal Bovers pred nami črn madež. — Kar naravnost smo se bližali temu odkritju, in kaj smo našli? Črno, na stoja iz sank pritrjeno zastavo! V bližini je bilo zapuščeno taborišče — sledovi sani, snežnih čevljev, pasjih tac in vse to nam je povedalo dovolj. Norvežani so nas prekosili — Amundsen je dosegel kot prvi južni tečaj! Zame grozno